Viite

Asia
Lokakuun Eurooppa-neuvosto 15.10

Eurooppa-neuvoston keskeinen aihe oli muuttoliike. Kokouksessa tarkasteltiin edistystä syyskuussa pidetyn päämiesten epävirallisen kokouksen linjausten osalta.

Kokouksessa painotettiin yhteistyötä Turkin kanssa muuttovirtojen hallitsemiseksi. Eurooppa-neuvosto toivotti tervetulleeksi yhteisen toimintasuunnitelman Turkin kanssa. Sen onnistunut täytäntöönpano nopeuttaa osaltaan viisumivapautta koskevan etenemissuunnitelman toteutumista sekä takaisinottosopimuksen täyttä toimeenpanoa. Neuvottelut Turkille annettavasta rahallisesta tuesta jatkuvat.

EU:n ulkorajojen valvontaa halutaan tehostaa Schengenin säännöstön pohjalta mm. lisäämällä Frontexin toimivaltuuksia.

Eurooppaan suuntautuvan pakolaistulvan vastaamisen ja palautusten kannalta on keskeistä, että järjestelykeskukset saadaan perustettua sovitun aikataulun mukaisesti ja sisäisiä siirtoja koskevia päätöksiä ryhdytään toteuttamaan nopeasti.

Illallisella keskusteltiin Syyrian tilanteesta. EU on vakaasti sitoutunut poliittisen ratkaisun löytämiseen yhteistyössä YK:n kanssa. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen YK:n ilmoitukseen Libyan kansallisen sovinnon hallituksen muodostmisesta.

EMU:n ja UK:n kansanäänestyksen osalta todettiin valmistelutilanne. Kumpaankin kysymykseen palataan joulukuun Eurooppa-neuvostossa.

Eurooppa-neuvosto pidettiin suunnitelmista poiketen yksipäiväisenä.

Muuttoliike

Eurooppa-neuvosto keskusteli yhteistyöstä kolmansien maiden kanssa muuttovirtojen tyrehdyttämiseksi. Suomi korosti erityisesti sovittujen toimenpiteiden täytäntöönpanoa. Esillä oli erityisesti yhteistyö Turkin kanssa. Eurooppa-neuvosto toivotti tervetulleeksi yhteisen toimintasuunnitelman Turkin kanssa. Onnistunut täytäntöönpano nopeuttaa osaltaan viisumivapautta koskevan etenemissuunnitelman toteutumista sekä takaisinottosopimuksen täyttä toimeenpanoa. Edistystä tullaan tarkastelemaan keväällä 2016. EU ja sen jäsenvaltiot ovat valmiita lisäämään Turkin

kanssa tehtävää yhteistyötä sovitussa kehyksessä. Turkki on esittänyt €3 mrd tukipyynnön. Neuvottelut Turkille annettavasta rahallisesta tuesta jatkuvat.

Jäsenvaltioita pyydetään edelleen kontribuoimaan YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun ja Maailman ruokaohjelman toimiin sekä Syyrian kriisin johdosta perustettuun EU:n alueelliseen erityisrahastoon ja EU:n Afrikka-hätärahastoon.

EU:n ulkorajojen suojan vahvistaminen Schengenin säännöstön pohjalta oli vahvasti esillä. Päätelmissä tuetaan Frontexin nykyisen toimeksiannon täysimääräistä hyödyntämistä sekä sen toimivaltuuksien lisäämistä jäsenvaltioiden kansallista kompetenssia kunnioittaen.

Suomen linjausten mukaisesti Eurooppa-neuvosto painotti palautusten varmistamista, korosti järjestelykeskusten perustamista sovitun aikataulun mukaisesti sekä sisäisten siirtojen että palautusten varmistamiseksi. Jäsenvaltioiden todetaan tekevän parhaansa näiden toimien tukemiseksi.

Kun ensimmäiset sisäiset siirrot on saatu toteutettua, siirtopäätösten ja uudelleen sijoittamista koskevien sitoumusten täytäntöönpano kokonaisuudessaan on aloitettava nopeasti.

Palautusten osalta korostettiin, että jäsenvaltioiden on tehostettava paluudirektiivin täytäntöönpanoa. Frontexiin perustetaan ennen vuoden loppua erityinen palauttamistoimisto ja sen toimivaltuuksia laajennetaan antamalla sille oikeus järjestää omasta aloitteestaan yhteisiä palauttamisoperaatioita.

Palauttamisen ja takaisinottamisen aloilla lisätään painostusta kolmansiin maihin hyödyntäen tarvittaessa ’enemmällä enemmän’ –periaatetta, jonka mukaan esim. kauppa- tai kehityspoliittisia toimia voidaan ehdollistaa palauttamiseen liittyvien toimien toteuttamiseen.

Eurooppa-neuvosto toteaa myös, että EU:n koko maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan pohtimista on jatkettava.

Syyria ja Libya

Eurooppa-neuvosto keskusteli illallisella Syyrian poliittisista ja sotilaallisista tapahtumista ja niiden vaikutuksesta muuttoliikkeeseen. Päätelmissä todetaan tarve fokusoida Daeshin ja muiden YK:n terroristeiksi määrittämien ryhmien vastaiseen taisteluun. EU on vakaasti sitoutunut poliittisen ratkaisun löytämiseen tähän konfliktiin tiiviissä yhteistyössä YK:n kanssa. Eurooppa-neuvosto ilmaisi huolensa Venäjän iskuista Syyrian oppositiota ja siviiliväestöä vastaan.

Libyan osalta Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen YK:n ilmoitukseen kansallisen sovinnon hallituksen perustamisen osalta ja kehotti kaikkia osapuolia hyväksymään sen pikaisesti.

Muut asiat

Eurooppa-neuvosto tarkasteli keskusteluja, joita on käyty EMU:n kehittämistä koskevasta puheenjohtajien kertomuksesta. Suomen ja eräiden muiden jäsenmaiden tekemien esitysten mukaisesti päätelmistä poistettiin ennenaikaisina pidetyt viittaukset sisältökysymyksiin. Eurooppa-neuvosto palaa näihin asioihin joulukuun kokouksessaan.

Eurooppa-neuvosto sai tietoja UK:n suunnitelmista järjestää kansanäänestys EU-jäsenyydestään. Eurooppa-neuvosto palaa asiaan joulukuussa.

Eurooppa-neuvosto toivotti päätelmissään tervetulleeksi kansainvälisen ja riippumattoman raportin koskien Malesia Airlinesin (MH17) –lennon pudottamisesta.

LIITTEET

Asiasanat	EMU, Eurooppa-neuvosto, muuttoliike, Syyria, Iso-Britannia
Hoitaa	**SM, UM, VM, VNK**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, STM, TEM, TPK, VTV, YM